

Forslag modtaget af visionsgruppen

Der er i alt indkommet forslag fra 9 forslagsstillere.

1.

Hej

Jeg sender her tre forslag til jeres arbejdsgruppe om udvikling af Askø. Det er lidt flot af mig, da jeg ikke vil kunne yde en arbejdsindsats p.g.a. mit arbejde, men jeg tillader mig alligevel at gøre det.

En af Askø's helt store forcer er for mig den store stilhed, der hviler over øen, til tider så stor, at den næsten er overvældende. Stilleheden vil være et stærkt brand for øen, et alternativ til Marielyst, Kramnitze og andre mere turistede - og støjende - steder.

En anden force er mørket. Ingen lysforurening og fuld 360 graders stjernehimmel. Her kunne I kigge på, hvad man arbejder med på Nyord og Møn, <http://www.vordingborg.dk/cms/site.aspx?p=11293&NewsID=3228>

Endelig vil jeg foreslå Fakta-princippet, at få folk til at blive lidt længere. Jeg hører ofte fra folk, der har besøgt øen, at den er dejlig, men hurtig overstået. Man kunne formidle de gode, de kultur- og naturhistoriske, de sjove og de nutidige fortællinger om øen via skilte rundt omkring, via QR-koder (nemt og næsten gratis at lave) eller via Lolland Kommunes natur-app, som jeg tror, I vil kunne samarbejde med. Og endelig kunne man på 5 -8 steder lave "legepladser", hvor folk og især børnefamilier hvert sted bliver introduceret til en gammel leg, som man kan lege på stedet. Her vil jeg kunne bidrage med lege.

Venlig hilsen

Anne Elmer

AS nr. 37

Visioner for Askø/Lilleø:

Det er allestedsnærværende vigtigt, at Askø får lov at beholde sin egen færge. Der skal arbejdes på at finde en løsning, der tilgodeser både kommunens økonomi og Askøboernes / fritidshusejernes behov.

Her kan tænkes i ændrede afgangstider/-mønstre, at alle afgange bliver bestillingsafgange, at behovet differentieres ift. højsæsoner, landbrug, mv. Men kommunen er nødt til at forstå, at man stækker Askø/Lilleø ved vingerne, hvis man fjerner den selvstændige færge. De skal give os færgen – så giver vi dem valuta for pengene!

Askø skal være et attraktivt sted at slå sig ned - også bare for nogle dage. Det skal ikke kun være hypede frugtfestivaler, hvor musikglade Københavnerne invaderer øerne for derefter ikke at skænke dem en tanke. Det skal også være en mulighed for en hyggelig familieweekend, en campingtur, mv.

Det kan gøres ved fx at oprette et samlingssted: Et forsamlingshus, en kro med overnatning, eller lignende, hvor der kan holdes foredrag og faglige arrangementer (AV-udstyret er der jo i et vist omfang), fester med musik, spises god mad, mv. Man kunne lave overnatningspakker med morgenmad fra Købmanden. Tanken er ikke tænkt til ende endnu, for det kræver i høj grad de fastboendes engagement – og også færgeselskabets velvilje, hvis folk skal hjem igen ud på natten uden overnatning.

Der kan også etableres en campingplads, blot en skrabet en, hvor man kunne campere på eget ansvar med vogn eller telt. Hvis det kunne ske på en grund med vandudsigt, ville det højne besøgsraten betydeligt. Der skal selvfølgelig trækkes vand og strøm, men det ville også skabe øget flow til øen.

Branding! Vi skal fortælle den gode historie om Askø og Lilleø, meget mere end vi gør i dag. Når jeg siger Askø og Lilleø siger folk straks: Claus Meyer! Det er også okay, men det er jo meget mere end det.

Det er også landbrug, sommerhuse, ildsjæle, kreative idéer der flourerer, foreningsliv, osv. Vi er gode til at gå på barrikaderne, når vi bliver truet udefra ift. færgefart, økonomi, mv. – men vi skal også på barrikaderne med de gode historier. Vi skal fortælle pressen om de gode idéer – om turismedag, om et børnevenligt sommerhusområde, om en købmand der kører på andelsbeviser, om et samfund der overlever pga. ildsjæle og kreative idéer, osv. Vi skal være ambassadører for vores egen ø. Hvis vi ikke tror på det, gør ingen andre.

Man kunne oprette et kort nyhedsbrev på en A4-side for Askø og Lilleø med igangværende aktiviteter, som et supplement til hjemmesider og medlemsblad. Heri kunne stå, når der var noget interessant (for udefrakommende) nyt fra købmand, ASG, sejlklub, legeplads, arrangementer, mv. – men også når der skete noget, der vedrørte øerne ift. lovgivning, handel og salg, mv. Emner: Månedens hus (til salg)? Nye tiltag? Den positive historie? Osv. Nyhedsbrevet skal IKKE være til os selv – det skal bruges i brandingøjemed til politikere, nyhedsmedier, lokalaviser, andre interessenter, mv. Så det skal ikke udkomme bevidstløst fx en gang om måneden, men når vi har noget på hjerte! Det bør være visionsgruppen, der står som afsender, fordi der her er et godt miks af de mennesker, der har et drive vedr. Askø/Lilleø og som måske kender politikernes præferencer.

Spørg endelig ind til ovenstående, hvis jeg ikke har udtrykt mig klart nok ☺

Vh. Annika F. Bondehøj

AS 139

3.

Hej

Det drejer sig om de joller og kajakker der ligger op ad diget ved fodboldbanen. Nu har vi haft sommerhus på øen i omkr 6 år og i den tid er der flere af bådene der ikke har været anvendt. (Hvis man overhovedet kan se dem for brændenælder)

Min tanke er da den, at hvis man kunne identificerer bådenes ejere, måske fraflyttet, måske glemte, måske døde; det vil Knud Erik Jensen givet vis have en ganske klar viden om, kunne man så ikke fra grundejerforeningens side se på om disse både kunne blive tilgængelige - på en eller anden måde - således at besøgende, eller sommerhusejere uden båd, dog ville kunne få en mulighed for en lille sejltur.

Lidt henne ad diget har Jørgen Gosmar slået beplantningen så her kunne man måske "anlægge" et ophalingssted for udlånsbåde.

Rent administrativt kunne det måske foregå i købmandshandelen, med navn og udlevering af redningsveste eller lign.

Dette er blot min ide - den rækker måske ikke frem til år 2025 , men tanken kunne man måske overveje. Du afgør selv om du vil medtage mit forslag til bestyrelsesmødet. Personligt har jeg ikke behov for at låne disse joller, da, som du ved jeg har min egen sejlbåd i havnen, men det er da trist at se god ferieunderholdning gro til i brændenælder.

Med de venligste hilsner
Peter Selmer

4.

Hej

Hermed det input som jeg kan komme på, jeg er dog ærgerlig over at der ikke var mødt flere sommerhusejere op – jeg fik det først at vide ved købmanden samme dag og da jeg gik på nettet så jeg at invitationen var lidt gemt under ”Det sker på Askø/Lilleø” ikke i kalenderen som kommer frem når man åbner hjemmesiden - men sket er sket.

Lige fra ”hoften” og selvfølgelig inspireret af mødet og nævnt her, for at fortælle jeg bakker op om de forslag der kom:

1. På en eller anden måde markedsføre øerne måske med fortællinger om:
  - hvorfor du bor her
  - hvorfor du har sommerhus her o. lign
  - at vi nu har fibernet og derfor flere muligheder for at bosætte sig
2. Camping under en eller anden form
3. Måske shelter til overnatning
4. Kano/båd udlejning
5. I fortsættelse af ovennævnte kunne der fremstilles platforme hvor man kan snøre sin kano fast og så sidde der og nyde roen og freden og ikke mindst sin madpakke – det kunne også være på land men jeg tror dette er sjovere
6. Skole som i gamle dage – her tænker jeg at vi kunne tilbyde skolerne på Lolland/Sjælland en dag eller 2 om hvordan det var at gå i skole i gamle dage både undervisningsformen men også udklædning og bespisning og måske andet, det kræver jo at vi får fat i undervisningsborde/pulte og andet men mon ikke det kan skaffes? Temaerne kunne være den gang din mor og far gik skole altså ca. 1970 – 1975 eller dine bedsteforældre ca. 1945 - 1955
7. Ro og fred godt forslag som der blev nævnt om overnatning på Bandholm Hotel en tur i Knuthenborg og så fred og ro på øerne under en eller anden form
8. Naturguide – jeg fik for år tilbage en tur som Peter Larsen guide den var super
9. GPS tur rundt på øerne
10. Fugletårn for de interesserede – der skulle være et fantastisk ved Feddet Camping hvor der under tårnet er mulighed for at sidde ved borde og bænke
11. Kunstner – temadage med maling i naturen
12. Hvad med spejdere der kunne komme og holde deres sommerlejre og weekend ture
13. Find din mad i naturen – det kunne være en dag under aftenskolernes regi hvor der er dette tema
14. Vi kunne måske udlægge arealer til græsning af får eller andre dyr som man køber på delebasis og lader dem græsse for derefter at slagte dem og dele udbyttet der er noget der hedder kogræsserforeninger de kan sikker hjælpe i gang
15. Fiskeferie jeg kender ikke noget til dette men i lighed med de andre forslag om mad, fred og ro, naturguide kunne det måske være en ide omkring det at fiske (kursus, fluebinderi mv.)
16. Kunne man forestille sig at øerne selv kunne forarbejde de afgrøder der er (frugt, druer og sikkert andet)
17. Måske fjollet - Var det en ide med aften/nat tur med færgen hvor der bliver serveret et lækkert måltid mad og så måske fortalt om færgen eller en harmonika til lidt træskovals
18. Måske er tiden forpasset og mig der er blevet gammel men jeg husker med fornøjelse en filmaften vores bio havde med fisketema først så vi filmen Fisken Wanda, fik lidt at spise (fisk) og derefter så vi filmen Skønne sild med Cher

Alt kræver jo penge og manpower men måske er der fonde man kan søge – det ved jeg intet om, måske er der penge at hente i kommunen da der kan være tale om oprettelse af arbejdspladser mv.

Mange af de nævnte ting er blot for at give de besøgende en oplevelse men det kan måske føre mere med sig.

Bedste hilsner, Nynne Andreasen, AS92

5.

Hej

Her vores bidrag til visionen i 2025.

Hvis vi når det vil vi efterfølgende underbygge den med input/flere input til strategiplanen. Vi har allerede kommet med ideer til fokus områder via facebook som passer ind i visionen og som skal indgå i strategiplanen.

Visionen er:

At Askø - Lillø skal være de mest attraktive samt unikke ikke brofaste turist-øer i Danmark.

I strategiarbejdet er det herefter vigtig at få defineret samt grupperet turisterne. Her kommer forslag til turister som er ranglistet:

- 1 Sommerhusejerne 1 b fritidshusejerne, 1 c besøgende til sommerhusejerne, 1 d lejere af udlejningssommerhuse.
- 2 Lystbådssejlerne.
- 3 Eventturister, 3 a Apple Flower Festival, 3 b Jagtselskaber, 3 c turismens dag, 3 d høstselv frugt anparter, 3 e Vand og løbesports event, 3 f kultur event, 3 g noget med vin, 3 h noget med fiskeri
- 4 Flyvende turister
- 5 Fugle interesserede turister, 5 b måske andet unikt for øerne
- 6 Havkajak turister
- 7 1-2 dagsturister, via gå, cykel, campingvogn (via færgeren).
- 8 Firmaturisme, konferencer, men den skal underbygge det øvrige. Måske med events.

Hvorfor er det samfundsmæssigt en god ide at sætse først og fremmest på sommerhus ejerne. Fordi så rejser vi mindre til andre lande i vores ferier, incl køber færre ferieboliger i udlandet og dermed siger turismen i Danmark godt nok først og fremmest med danskere. Så giver sommerhusejerne fundamentet til den øvrige turisme. Oven i købet et relativt stabilt fundament.

Så det skal gøres så attraktivt som muligt for sommerhusturisterne. Det absolutte mest attraktive de 2 øer har er produktionen af danske fødevarer. Så gøres forholdene for lokal produktion attraktive kommer der flere turister. Så den lokale produktion skal udbygges og understøttes. Så det går 2 veje.

Det samme gælder også lystbådshavnen. Jo mere attraktiv vi gør det for Lystbådssejlerne at besøge os jo sjovere bliver der på havnen og dermed bliver der sjovere for sommerhusejerne.

Jo flere løbe, gang, og cykelstier der er på øen til 1-2 dagsturister jo mere attraktivt bliver det for sommerhusejerne at løbe deres motionsture..... Og jo nemmere bliver det at lave events som sommerhusejerne selvfølgelig også deltager i. O.s.v med events

Mener man skal udstykke et nyt område til sommerhuse. Men det må ikke gå ud over den lokale produktion.

Mener også at vi skal arbejde på at Askø - Lillø bliver øer hvor alle EU borgere skal have lov til at købe sommerhus. Askø - Lillø er et genialt sted til det fordi det er et afgrænset område. Man kan så anvende os til at studere hvad der sker. Men det må ikke gå ud over den lokale produktion.

Vi lister også lige no go ting op, altså ting som ikke underbygger visionen.

Pendlere, altså beboer som bor på øerne men arbejder på Lolland.

Familier som forventer skole på øerne til deres børn. I stedet skal der oprettes en kostskole på Lolland for alle de små øer.

Beboer hvis forsørgelse ikke underbygger turismen. F.eks. It hjemmearbejdsplads, regnskabsmedarbejdere, telefonsælgere..... (kunstnere er dog ikke no go)

Ældre mennesker som ikke kan klare sig selv, f.eks er afhængig af hjemmehjælp, sygeplejeske..

Postbude der tager færgen over. (Lokal løsning e.v.t. uden postomdeling og posthus hos købmanden.

Måske lyder det hårdt men hvis der ikke fokuseres dør alt. Derfor skal der prioriteres og dermed vil der være noget som der ikke er plads til.

Nogle af alle disse input skal anvendes til strategiplanen, som jo vil indeholde et utal af delplaner som skal gennemføres.

Mange hilsner og håber det er til at læse da det er skrevet på ipad og at den ikke altid vil det jeg vil. Husk at tage det som input. Du må egentlig godt sende ideer til mig hvis du har lyst, det skaber nogle gange andre og nye tanker.

Michael Junget AS 104

6.

Askø – visioner for fremtiden.

I 1972 købte min hustru Anita og jeg Askøs ældste hus, Konemadevej nr. 39, overfor præstegården. Vi har således fulgt Askøs udvikling i 42 år. Vi er selv sagt meget interesseret i øens fremtid, da vi nødtigt ser Askø som frilandsmuseum eller forlystelsespark.

Det Askø har brug for er nogle unge, engagerede familier.

Askøs fremtid bør bygges på de kvaliteter, der er specielle for Askø:

Frisk luft

Stilhed og ro

Relativt mildt klima

Masser af landbrugsjord

Venlige og engagerede mennesker

Fremtiden på Askø skal imødekomme de globale klimaforandringer.

Den nuværende landbrugs- og frugtproduktion bør oparbejdes til mere forædlede produkter.

Skovhavebrug.

Skovhavebrug er en ny dyrkningsmetode, der imødekommer mange miljøkrav. Kort fortalt går det ud på at dyrke jorden i 4 etager. Nederst et tæt bunddække af fx jordbær, flerårige grønsager og diverse krydderurter, dernæst et lag frugtbuske, ribs, solbær osv., over dem et lag af små træer, fx frugttræer og øverst høje træer fx ægte kastanje og valnøddetræer. Denne dyrkningsmetode nyttiggør solens energi, idet de 4 etager udnytter lyset efter hinanden i løbet af året. Nærmere oplysninger om denne dyrkningsmetode kan findes på nettet: www.dr.dk, Danmarks Radios program, ”naturesyn”, ”Skovhave”, en udsendelse fra den 19. september kl. 11.18 – 12.00.

Dyrkningsmetoden anvendes fx på Svanholm Gods i Nordsjælland på et areal på 3000 m² og i en række områder i Sydengland. De engelske resultater er tilsyneladende bedre på nogle områder, hvad der kan tilskrives et lunere klima i Sydengland. Askøs milde klima, der nyttiggøres i frugtavl på Askø, vil også være en positiv faktor. Se i øvrigt hjemmesiden www.levbaeredygtig.dk.

De kulinariske øer.

Produkter fra Askø og Lilleø ses i danske supermarkeder som ”frugt fra Lilleø, frugt fra Askø”.

Markedsføring af disse produkter kunne man med fordel samle under et navn som

”**frugt fra de kulinariske øer**”. Produkter fra de nye skovhavebrug kunne naturligvis også komme ind under denne betegnelse.

Askø/Lilleø – idéoplæg

Jeg ser Askø/Lilleø i fremtiden, som øer i udvikling når det handler om beboelse, erhverv og som rekreative områder. Det forudsætter at øerne bliver betjent med en velfungerende færge, som gør det muligt at komme hurtigt og billigt frem og tilbage mellem øerne og fastlandet. En effektiv og billig færge forudsætter trafik – meget mere trafik end vi har i dag. Trafikpotentialet fra Lolland er som følge af bygningen og driften af Femern Bælt forbindelsen kraftigt opadgående i de næste 20 år.

Derfor handler alle mine forslag om tiltag, som vil bidrage til at øge trafikken mellem fastlandet og øerne. Jo flere som besøger Askø/Lilleø og ser hvad vi kan byde på, jo flere vil komme igen og måske en dag købe fritidshus eller bosætte sig på øerne.

1. Informationsstandere

Askø/Lilleø har en interessant historie, som vi kunne formidle bedre, og dermed gøre øerne interessante, som endags turistmål.

Langs gå- og cykelstier opstilles en række små informationsstandere med få udvalgte historiske og faktuelle oplysninger om øerne. Eksempelvis ved: havnen, kirken, Østerhoved, diget ved Kirkevig, dæmningen til Lilleø, Østerhoved, Jordmoderhuset, købmanden, mejeriet, Konemadegården, Posthuset, sommerhusområdet, skolen m.v. Som den der står ved skolen, bare mere moderne og med QR koder, som linker til sider under museets hjemmeside, så dem der er interesseret kan få mere information. Standerne kunne kombineres med opgaver rettet mod skolebesøg.

Hvem: Øens hænder, Lolland Kommune + ekstern hjælp	Finansiering: Fonde	Effekt: Flere turister til øerne.
---	---------------------	-----------------------------------

2. Lejrskole med én overnatning

Ved at anvende de faciliteter vi har i forvejen (Skolen og Havnehuset), udarbejdes et lejrskoletilbud som omfatter en overnatning i telt eller shelter. Lejrskoleopholdet skræddersys sammen med Lolland kommunes skoler, men tilbydes bredt. Det faglige indhold skal være ø-relateret og praktisk f.eks. frugtavl, ø-liv i gamle dage, fugleliv osv. Kan ses i sammenhæng med 3.

Hvem: Øens hænder, Lolland Kommune + ekstern hjælp	Finansiering: Fonde	Effekt: Flere turister til øerne.
---	---------------------	-----------------------------------

3. Markedsføring

Vi er for dårlige til at gøre opmærksom på os selv – det er ikke fordi vi ikke kan, men muligvis fordi vi ikke tænker over det i det daglige.

Vi bør derfor oprette en lille markedsføringsgruppe, som med tiden kan opbygge det fornødne netværk på de medier hvor vi gerne vil repræsenteres for alle de gode ting vi går rundt og laver. Gruppen kan virke som bindeled mellem medier og øboer, så vi får de mange gode historier om øerne ud i medierne.

Hvem: Øens hænder + ekstern hjælp	Finansiering: Fonde til specielle tiltag – ingen til drift	Effekt: Flere turister til øerne.
--------------------------------------	---	-----------------------------------

4. CO2 neutral færge

Lolland Kommune går forrest og indsætter - med udgangspunkt i erfaringer fra Norge – Danmarks første elektriske færge (med samme kapacitet som den nuværende). Færgens batterier oplades med grøn strøm fra vindmøller og driften bliver dermed CO2 neutral.

Hvem: Lolland Kommune	Finansiering: Fonde + kommunens anlægskonto	Effekt: Flere turister til øerne. Øget interesse for Lolland.
-----------------------	---	---

5. Øget bosætning

For at stimulere til øget bosætning på Askø, opfordres Lolland Kommunes kommunalbestyrelse til at dispensere jf. planlovens § 40 stk. 2, så pensionister, der ikke har ejet et sommerhus i 8 år, alligevel kan erhverve et sommerhus på Askø med henblik på helårsbeboelse.

Fra planloven:

§ 40. En bolig i et sommerhusområde må bortset fra kortvarige ferieophold m.v. ikke anvendes til overnatning i perioden fra 1. oktober til 31. marts, medmindre boligen blev anvendt til helårsbeboelse, da området blev udlagt til sommerhusområde, og retten til helårsbeboelse ikke senere er bortfaldet, jf. § 56, stk. 2.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan i særlige tilfælde dispensere fra forbudet i stk. 1. En dispensation bortfalder ved ejerskifte, og når boligen ikke længere anvendes til helårsbeboelse.

§41, Stk. 2. Ved pensionist forstås

- 1) en person, der har ret til at oppebære folkepension i henhold til lov om social pension,
- 2) en førtidspensionist i henhold til lov om social pension eller lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v.,
- 3) en efterlønsmodtager i henhold til lov om arbejdsløshedsforsikring,
- 4) en modtager af fleksydelse i henhold til lov om fleksydelse og
- 5) en person på 60 år og derover, der oppebærer pension.

Stk. 3. En pensionists ægtefælle, samlever eller nært beslægtede kan sammen med pensionisten benytte boligen til helårsbeboelse. Efter pensionistens død kan ægtefællen, samleveren eller den nært beslægtede fortsætte med at benytte boligen til helårsbeboelse. Ved fraflytning bortfalder denne ret.

Stk. 4. Dør pensionisten uden at efterlade sig en ægtefælle eller samlever, har en anden person, der har haft fælles husstand med pensionisten, ret til at fortsætte med at benytte boligen til helårsbeboelse.

Stk. 5. Retten efter stk. 3 og 4 bortfalder ved fraflytning.

Hvem: Lolland Kommune	Finansiering: Ingen	Effekt: Flere fastboende på Askø. Helårsliv i sommerhusområdet.
-----------------------	---------------------	---

6. Færgens billetpriser nedsættes eller fastfryses i en femårig periode.

Der er en direkte sammenhæng mellem billetpriser og trafik. Lollands Kommunes indtjening fra Askø-færgens salg af billetter er steget fra 619 t.kr. i 2010 til 1,1 mio. kr. i 2013 og det er ikke fordi antallet af solgte billetter er steget. Nedenfor ses færgetrafikken i perioden 2010 til 2013.

Antal/år	2010	2011	2012	2013
Personer	20922	20011	21375	20296
Biler	9147	9139	8798	9346
Lastbiler	542	692	750	750
Busser	1	7	4	4

Billetpriserne på Askø-overfarten har nået et niveau, hvor priserne kan være begrænsende for trafikken. Derfor er det sandsynligt, at en nedsættelse af billetpriserne vil give mere trafik, uden at Lolland Kommunes indtjening på billetindtægterne vil blive forringet. (Askø og Femø færgerne har begge oplevet en fordobling af billetpriserne fra 2010-2013, mens Fejøfærgen stort set er sluppet for billetprisstigninger.)

Hvem: Lolland Kommune	Finansiering: Neutral, da faldet i billetindtægter forventes udlignet ved salg af flere billetter.	Effekt: Mere trafik til øerne.
-----------------------	--	--------------------------------

7. Nye billettyper til færgen.

For at fremme turismen og gøre det billigere at få håndværkere til øerne, bør der udvikles endagsbilletter, hvor der gives en mærkbar rabat på den normale pris. Endagsbilletterne bør gælde alle billettyper.

Der bør udvikles en gruppebillet, som er rettet mod skoler og andre institutioner, for at bidrage til at gøre Askø attraktiv som udflugtsmål for skoler og institutioner.

Hvem: Lolland Kommune	Finansiering: indtægt, da færgen alligevel sejler samtidig med at billetsalget øges.	Effekt: Mere trafik til øerne.
-----------------------	--	--------------------------------

Herudover opfordres Lolland Kommune til at omtale øerne og deres færger positivt og betragte øerne som et væsentligt aktiv i kommunen. Ved gentagne "trusler" om reduktion af færgedriften medvirker kommunen til stor usikkerhed og står dermed i vejen for initiativer, som kunne bidrage til vækst og bosætning på øerne.

Med venlig hilsen

Michael
Østerhovedvej 3
Askø

Forslag fra Jan & Jannie.

1. Keramikkursus: weekendkurser
over sommerenkurser
2. Kunstweekend (konstfestival) Hvor de kreative på Askov
viser værker frem til salg
3. Annoncering af gratis camping på
Havnen m/gratis adgang til bad, toilet
og køkken.
4. Diverse aktiviteter på Havnen: eks.
Kano udlejning, Fiske tegn & fiskekurser
Fiskeudstyrudlejning, minigolf
Plusk annoncering af ovennævnte.
5. Alt der kan "lokke" børnefamilier
til øen.

9.

Vedr. vision, som overskrift:

Askø-Lilleø som blomstrende helårs-Ø-samfund

- * Ny bosætning via bredbånd
- * Udvidelse af museum eller andet sted, der kan fortælle om de nye fund fra Ertebøllekulturen - i samarbejde med fagfolk
- * Skoleelever og/eller andre med interesse for natur, øer, historie inviteres til besøg
- * Udvidelse af skolen eller ny bygning, evt. med ferieejligheder
- * Mosteri evt. som socioøkonomisk virksomhed i stil med Bornholms Mosteri
- * Nye, flere erhvervsmuligheder

I den forbindelse kan knyttes alle mulige visioner...som kan være okay at nævne evt. i et katalog - som støtte til visionen.

Jeg tænker meget konkret, at for at få Askø-Lilleø til at være et blomstrende helårssamfund, så skal der øget bosætning og nye erhverv til...

En VISION tager udgangspunkt i historien og det, der ønskes...

Her lidt proces...

Historien vedr. bosætning er at der er lavet meget på talmateriale vedr. SAMLET antal, der er gået meget ned de sidste 10 år - MEN også gået op. Og hvorfor er de tal sådan?

Askø-Lilleø følger resten af landet vedr. ældre befolkning på landet og ung i byerne.

MEN, hvis vi går ind og ser på HVEM, der er fraflyttet er det ikke så mange. DERIMOD er der flyttet flere til øen de sidste 10 år. Det er min fornemmelse - og disse tal skal selvfølgelig undersøges.

Hvis tallene for tilflytning skal undersøges tror jeg, det er vigtigt at finde disse personer. Men det skulle vel ikke være svært, da vi alle kender alle...

Vi skal selvfølgelig lave statistik på dette.

Min fornemmelse siger mig, at 'rekrutteringen' til Askø de eneste 10 år i høj grad har været via sommerhusområdet.

Dvs. at Askø har en stigende bosætning denne vej - og hvis alle kender alle - så har vi vel alle kendskab til ret mange, der er på vej til bosætning? Vi skal ha' tal på!

Bosætning på Askø-Lilleø handler selvfølgelig også om mulige boliger. Nogle af disse boliger sættes ikke altid åbent til salg - men er måske mulige? Og der er mulige byggegrunde! Derudover er der sommerhusområdet.

Sommerhusområdet mener jeg rummer en mulighed for helårsbeboelse!

Lolland kommune har åbnet op for, at pensionister og efterlønnere - i henhold til Lollands kommunes krav - kan bo helårs. Hvorfor denne begrænsning? Er det godt nok?

Andre kommuner har åbnet op for, at ALLE kan flytte til udkantsområder - vel at mærke i SOMMERHUS. Mener den sidste kommune jeg så var Gribskov, men også Kalundborg, og Ærø og Orø mener jeg også har denne politik.

Med venlig hilsen

LISA